

ГОДИШНИК НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ
КНИГА БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОННИ НАУКИ
Том 2, 2010

ANNUAIRE DE L'UNIVERSITE DE SOFIA „ST. KLIMENT OHRIDSKI“
FACULTE DE PHILOSOPHIE
LIVRE DES SCIENCES DE L'INFORMATION ET DES BIBLIOTHEQUES
Tome 2, 2010

**МЕЖДУНАРОДНИТЕ ЛЕТНИ СТУДЕНТСКИ УЧИЛИЩА (ISSS)
– УСПЕШЕН МОДЕЛ ЗА ДЪЛГОГОДИШНО ПАРТНЬОРСТВО В
ОБМЕНА НА ЗНАНИЯ И ОБУЧЕНИЕ НА БЪДЕЩИТЕ
БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОННИ СПЕЦИАЛИСТИ**

ЕЛИЦА ЛОЗАНОВА–БЕЛЧЕВА, МИЛЕНА МИЛАНОВА

Elitsa Lozanova-Belcheva, Milena Milanova. THE INTERNATIONAL STUDENTS` SUMMER SCHOOLS (ISSS) – A SUCCESSFUL MODEL OF A LONGTIME PARTNERSHIP INTO THE EXCHANGE OF KNOWLEDGE AND TEACHING OF THE FUTURE LIBRARY AND INFORMATION SPECIALISTS.

The article describes the idea of an international initiative which has a 17 year history of success – The International Students' Summer Seminar (ISSS). The annual seminar which was held every year in one of the partners' country (Poland, Bulgaria, Germany, The Netherlands, Lithuania), this year was took place in Poland from 13th to 26th of July 2010. The topic of the ISSS'2010 was „Public information / E-government in EU countries”.

This event has two kinds of activities – educational part (lectures and workshops) and intercultural exchange (sightseeing tours and performance of national traditions of each country).

In the first part, Bulgarian lecturers presented 3 lectures and presentations: „Basic issues of e-government within the EU”, „Public information education within the curriculum of Sofia University” and „Issues of Public information and e-government development in Bulgaria”. Within the second part, the Bulgarian participants – students and lecturers presented Bulgarian culture, history, and tradition on the so called „national night”. In conclusion, we have to say that ISSS is a great opportunity for the students and for the lecturers too, and there are a lot of benefits for all participants.

Международното студентско лятно училище е утвърдено събитие с дълготрайна история, част от инициативите и дейностите на консорциума, изграден между сродните катедри на пет партньорски университета – Варшавския университет (Полша), Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (България), Университета по приложни науки и изкуства, гр. Хановер (Германия), Университета за професионално обучение, гр. Девентър (Холандия) и Вилнюския университет (Литва).

Идеята на ISSS е да предостави възможност на студенти и преподаватели в областта на библиотечно-информационните науки да дискутират заедно различни актуални проблеми в международен контекст и имащи пряко отношение към развитието на информационните и комуникационни науки. Някои от най-важните цели на ISSS са свързани с изграждането на опит в професионалната комуникация на международно ниво, утвърждаването и обогатяването на контактите между участващите страни, преодоляването на бариерите между различните култури и утвърждаване на доверие и приятелство, споделяне на знания и опит за културно наследство, информационна политика и образователни програми, изграждане на умения за презентиране и провеждане на семинари, представяне на идея пред международна публика, работа в екип, опознаване на местната култура на страната – домакин, обогатяване на знанията относно хората и техния начин на живот.

Основните обучителни методи по време на семинарите са свързани с принципа „студенти за студенти“. В рамките на лятното училище студентите, заедно с техните преподаватели, споделят идеи и обменят мнения в работни семинари. Важна част от този подход е подобряване на езиковите умения на участниците.

Началото е поставено преди 18 години, когато по идея на Университета в Хановер се събират за първи път студенти и преподаватели от библиотечно-информационни специалности на различни европейски университети. Международното училище акцентира всяка година върху различна тематика, като на ротационен принцип се сменят и страната-домакин на събитието. Темите се отличават с разнообразие и мултидисциплинарност, като съчетават в едно въпроси, третиращи различни културни политики, комуникационни и информационни технологии. В рамките на семинарите работят активно и така наречените „студентските творчески работилници“, които допълват и обогатяват разнообразието от проблеми, дискутирайки широк диапазон от въпроси и гледни точки:

- „Tradition Meets Future @ Hannover 2002: Interpersonal communication in times of e-mailing, e-teaching and e-learning“, Германия, 2002;

- „Information on European Union: The way it is, the way it should be” Полша, 2003;
- „Young People and Information and Communication Technologies (ICT) in Enlarging Europe”, България, 2004;
- „Cultural Communicating and Digital Environment (Culture, Communication and Information technologies)”, Литва, 2005;
- „Web 2.0 what does it mean for (future) Information Professionals”, Полша, 2007;
- „Development of New European Library and Information Sciences: Managerial Skills”, България, 2008.

Тази година семинарът се проведе за седемнайсети път в град Ярошин, Полша от 13 до 26 юли 2009 г. Темата бе „Information for the people. Public information / E-government in EU countries” („Информация за хората. Публична информация / Електронно правителство в страните от ЕС”, <http://www.iss2009.pl/>). Участваха 60 преподаватели и студенти. Обменяха се знания, развиваха се умения и се споделяше опит за развитието на информационното общество и изграждането на електронни правителства в страните от Европейския съюз.

От българска страна участие взеха трима преподаватели и девет студенти от различни курсове на специалността. Целта на подбора бе да се постигне приемственост между студентите, които вече са участвали в предишни семинари и тези, които за първи път имаха възможност да бъдат част от събитието.

Подготовката и организацията на участието в лятното училище започна дълго преди провеждането на ISSS'09. Тя се състоеше в редовни срещи между участниците, запознаване с натрупания до момента опит, дискутиране и изясняване на темата на събитието, планиране на националната програма, планиране на пътуването, подготовка на докладите от страна на преподавателите и на студенските семинари, планиране на необходимите разходи за покупки на материали, сувенири, награди, типично национални храни. Част от студентите, изработиха проект за участието на българската група, който бе реализиран успешно.

Една от основните цели на международните летни студентски училища е да приобщи студентите и преподавателите от партньорските университети и да даде възможност на всяка една страна-участничка да представи своята култура, история, национална идентичност и самобитност. Това на практика се реализира чрез провеждането на така наречените „national nights”.

Българската национална вечер представи програмата, изработена съвместно в екип, преподаватели и студенти. Тя включваше презентация за историята, културата и природните забележителности на стра-

ната, запознаване с любопитни факти, свързани с България, провеждане на викторина с награди, представяне и дегустиране на национална храна, изпълнение на различни национални игри, песни и танци. Друга инициатива в рамките на семинара бе организирането на т.нар. „talents’ night” (вечер на талантите). Българската страна бе представена от нашите студенти, които подготвиха етюд по една интересна и много актуална тема, а именно – опазването на околната среда, проблема с глобалното затопляне и рециклирането на вредни отпадъци.

Всеки преподавател от партньорските университети, който взе участие в лятното училище представи лекция и презентация по предва-

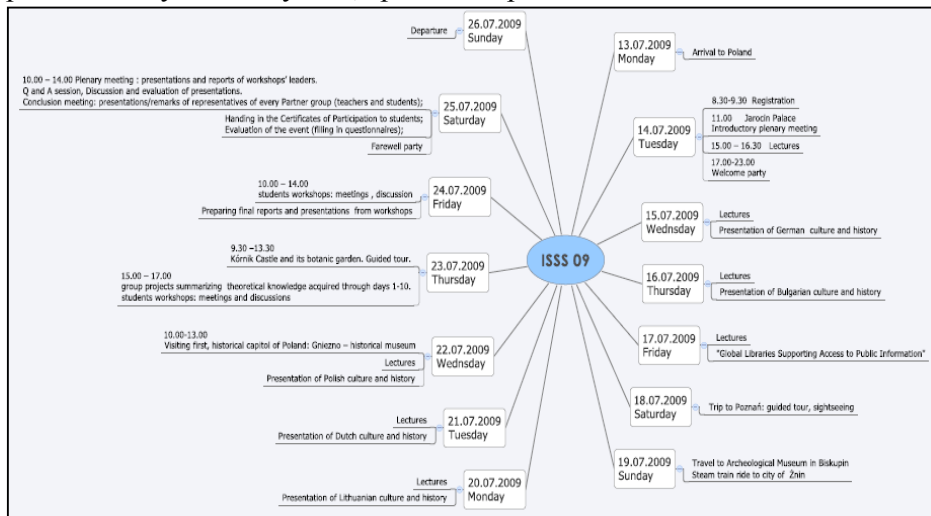
рително определена тема. Работният език на семинара бе английски, което е свързано с една от задачите на ISSS – усъвършенстване на езиковите и комуникативни умения на всички участници чрез формално и неформално общуване.

Тематичното съдържание на семинара бе разпределено в три основни тематични модула:

Първият модул постави акцент върху представянето на партньорските институции, участващи в тазгодишния семинар. Развитието на идеята за Международните летни семинари през годините бе проследено в презентацията на нашия домакин Michał Zając от Варшавския университет.

Интересът на студентите бе провокиран и от презентациите на колегите от Германия и Холандия. Встъпителната лекция на Hans De Vries от Университета за професионално обучение, гр. Девентър, запозна аудиторията с основните концептуални идеи за развитие на информационното общество и е-демокрацията от социологическа гледна точка („Idea of information society and e-democracy”).

Още в самото начало, участниците в семинара имаха възможността да усвоят знания в изграждането и проектирането на идейни проекти чрез специализирания софтуер Mind Map Software (фиг.1) представен от Prof. Dr. Ulrike Schömer и Monika Maßmeuer от Университета по приложни науки и изкуства, гр. ХанOVER.

Фиг.1

Вторият блок от теми обединяваше основния лекционен материал, представящ идеята за електронното правителство, неговото развитие в рамките на Европейския съюз и в страните извън него, степента на прилагането му във всяка от представените на ISSS държави, както и подходите за обучение в различните университети на специалисти в областта на електронното правителство.

Ние, като представители от българска страна, подготвихме и представихме на вниманието на колегите и студентите следните теми:

▪ **„Basic issues of e-government within the EU” – Е. Лозанова-Белчева.**

В презентацията бяха разглеждани основните европейски инициативи в областта на информационното общество и електронното правителство, двадесетте индикативни услуги и степените за тяхната реализация и оценка на състоянието им дефинирани от Европейската комисия. Показани бяха и данни за е-готовността (e-readiness) в различните държави за 2008 г. и бе даден пример за добри европейски практики чрез последните Европейски награди за електронно правителство (European eGovernment Awards 2007).

Тази лекция, заедно с представянето на развитието на електронното правителство в САЩ, Канада и Сингапур от Mariusz Luterek, бяха част от очертаването на една цялостна картина за идеята за електронно правителство и нейната реализация в страните от Европейския съюз и извън него.

▪ **„Issues of Public information and e-government development in Bulgaria” – Е. Лозанова-Белчева.**

Лекцията включваше основните аспекти от политиката за развитие на електронното правителство в България, преглед на нормативната уредба и ключовите стратегически документи в тази област в хронологичен план, както и анализ на текущото състояние на електронните административни услуги. Бяха показани различни примери на предлагани е-услуги чрез порталите на някои български министерства и държавни агенции и степента на готовност на тези услуги.

Темата предизвика голям интерес у колегите и постави акцент върху някои основни проблеми, които бяха дискутирани и използвани като база за сравнение в следващите лекции в рамките на лятното училище.

▪ **„Public information education within the curriculum of Sofia University” – М. Миланова.**

Представянето на учебните програми на Софийския университет имаше за цел да покаже разнообразието от дисциплини, които в различна степен акцентират върху темите за електронното правителство, публичната информация, електронните документи, информационното общество, информационната политика и др. Детайлният профил на отделните курсове и съпоставката на тематичния им обхват показва доброто ниво на нашия университет и тенденцията към предлагане на съвременни, съобразени със световните стандарти учебни програми.

С цел да провокираме интерес и ангажираност от страна на студентската аудитория поставихме задачата студентите сами да се разпределят в групи и да изработят примерни планове на учебни курсове по електронно правителство. Изпълнението на така поставената задача и крайните резултатите показаха заинтересованост и познаване на материята от страна на студентите от всички страни. Имаше предложения, които до голяма степен припокриваха учебните програми на представените в доклада курсове, както и идеи, които биха могли да обогатят съдържанието им.

Последният, **трети модул** бе свързан с дейността на студентските работни семинари.

Успоредно с провеждането на лекциите от страна на преподавателите, студентите трябваше да работят и по темите на своите семинари. Неформалната форма на комуникация бе задължителна за тях, а местата за срещи доста нетрадиционни - от кафенето на хотела до открития плувен басейн. Студентите посветиха голяма част от свободното си време за дискусии и в края на семинара показаха интересни резултати, креативно мислене, иновативни идеи и практични решения.

От българска страна бяха анонсирани два семинара, като първия отпадна („I-net: Just surfing or a place to find information”). Вторият, „*Be informed: indispensability or amusement*” (фиг. 2) работи успешно и представи в заключителния ден резултатите от проведените дискусии и постигнатите изводи.

По време на лятното училище бяха организирани и няколко мероприятия, свързани с опознаване на местните традиции, обичаи, история и култура – посещения до гр. Познан, гр. Гнезно, Археологическия музей в Бискупин и Замъка Корник.

Паралелно с учебната програма и студентските творчески работилници традиционно в рамките на семинарите се провежда и Международна преподавателска лятна среща, която обсъжда проблеми, свързани с пътищата за развитие на консорциума, с международния обмен,

ниво и пътищата на развитие на библиотечно-информационните специалности в различните университети и др. Тази година се установи, че обединението на петте университета е едно от най-старите в рамките на Европейския съюз. Наложи се изводът, че е необходимо да се търсят нови партньори и разширяване на консорциума,

както и по-широко рекламиране на положителните резултати от работата му. Дискутираха се темите и домакинствата на следващите студентски летни училища (Холандия, Германия).

Като цяло в рамките на международното студентско лятно училище обменът на опит, анализирането на актуални професионални проблеми, акцентирането и обсъждането на различни теми, представянето на нови подходи при обучението, представянето на различни

проекти бяха съществена част от съвместната работа на преподавателските екипи, която се осъществяваше активно, както по време на лекционните курсове и семинари, така и в неформална обстановка. Споделянето на опит и идеи бе един от най-положителните резултати от участието в ISSS.

Успешното сътрудничество и провеждане на семинарите, води до постигането на основните цели на събитието: обмяна на опит с партньорите, развиване на уменията за планова работа в екип и т. нар. soft skills – конкурентноспособност, комуникативност, владение на чужди езици, посредничество, презентирание, културен обмен и пр. Участието в подобни инициативи подпомага развиването на професионалните качества на обучаващите и на обучаваните и тяхното реално прилагане в практиката, дава възможност за дискутиране нивото на използване на съвременните информационни и комуникационни технологии в процеса на обучение и общуване и изгражда нови виждания за бъдещо развитие, провокира иновативното мислене.

Публикации по темата:

Димчев, Александър и др. Библиотечно образование и коопериране / Съавт. Красимира Ангелова. // Национална научна конференция „Библиотечното сътрудничество – настояще и бъдеще”, XIII. София. 2003. – София, 2004, с. 71 – 76.

Ангелова, Красимира. XII международен студентски летен семинар „ISSS 2003” – Полша, юли 2003 г. // *Библиотека*, 2003, № 4 – 5, с. 73 – 76.

Кюранова, Невена и др. Международен студентски летен семинар Китен’2001 [„Електронна Европа – идентичност срещу глобализация. Мисията на информационния специалист”] / Съавт. Красимира Ангелова. // *Библиотека*, 2001, № 5, с. 65 – 66.

Пенчева, Виктория. Студентски летен семинар в Литва 24 юли – 1 август 2005 г. // *Бюлетин СБИР*, 2005, № 1 – 2, с. 65 – 66.

Ангелова, Красимира и др. Международни летни студентски семинари – инвестиция в образованието на младите библиотечно-информационни специалисти / Съавт. Силвия Станчева. // Национална научна конференция „С модерни библиотеки – достойно в Европа”, XIV. София. 2006 // <<http://www.lib.bg/konferencii/nk2006/prezentacii/iss.pdf> ; 19.11.2009>

Anguelova, Krassimira et al. International Students’ Summer School (ISSS) prepares LIS students for the global village / Coauth. Margriet de Vos. // *SET-Bulletin*, vol. 11, 2010, N 1, p. 9 – 14 // < http://www.ifla.org/files/set/newsletters/_SET_Bulletin2010_january_fina1.pdf ; 23.02.2010>

- Anguelova**, Krassimira et al. International Student Summer Seminars – Excellent Investment in Developing a Vision of the Educated European LIS Youth / Coauth. S. Stancheva. // BOBCATSSS 2006 Symposium „Information, Innovation, Responsibility : Information Professional in the network Society”, XIV. Tallinn. 2006. Tallinn, 2006, p. 230 – 235.
- Anguelova**, Krassimira et al. Cooperation as a Strategy for the Future of the Departments of Library and Information Sciences : On the Example of the Dept. of Library and Information Sciences at University of Sofia „St. Kl. Ohridski” / Coauth. Al. Dimchev. // International Library Conference Belgrad’ 2003. Belgrad. 2003. – Belgrade, 2004, p. 32 – 40.
- Anguelova**, Krassimira et al. New possibilities and chances for university cooperation : On the example of the Dept. of Library and information sciences at University of Sofia „St. Kliment Ohridski” // Coauth. Al. Dimchev. // Annual of the University of Warsaw, 2003, 2004, p. 78 – 86.

